

1. PREHISTÒRIA I PENÍNSULA IBÈRICA.

- 1.1 ART RUPESTRE: 1.1.1 Art Franco-Cantàbric. Localització: Península Ibèrica, Sud de França i reste d'Europa. Pintura, gravat i art mòble (relleus i escultures).
- 1.1.2 Art Llevantí. Característiques. Localització (jaciments) i zones de contacte. Fases i cronologia.
- 1.1.3 Art Esquemàtic. Característiques. Jaciments.
- 2 ART NEOLÍTIC I ENEOLÍTIC: 1.2.1 Arquitectura megalítica. Característiques. Tipus. Expansió.
- 1.2.2 Cultura del Vas Campaniforme. Tipologies, estils i expansió (Centre Europa i les Illes Britàniques).
- 3 ART DE L'EDAT DELS METALLS: 1.3.1 Etapa Inicial: Metalúrgia.
- 1.3.2 Cultura de El Argar: Arquitectura, ceràmica, joies i armes.
- 1.3.3 Art Tartessí: Joiària.
- 1.3.4 Art Ibèric: Àrea geogràfica. Arquitectura, escultura, ceràmica i orfebreria.
- 1.3.5 Art Celta: Jaciments i materials.

ART CLÀSSIC

- 1 ART GREC: 2.1.1 El món Egeu a l'Edat del Bronze: Cultura Minoica. Etapes i evolució.
- 2.1.2 Cultura Micènica. Palaus, escultura i pintura.
- 2.1.3 Període de Transició: L'estil geomètric. Època orientaltitzant: expansió mediterrània.

2.1.4 Període arcaic: Visió històrico-geogràfica. El temple i els seus elements arquitectònics. Els ordres. Escultura fins l'estil sever. Pintura i ceràmica sobre figures negres.

2.1.5 Període clàssic: Segle vè. Urbanisme i grans conjunts artístics. Escultura: escoles (frontons d'Egina i Olímpia; Miró, Fídies, Peioni i Polícleto). El treball del bronze. Pintura (Polignot). Ceràmica de figures rojes.

Segle IVrt. Visió històrica. Arquitectura: pública, religiosa i civil. Escultura (Cefisòdot, Escopes i Praxíteles). Pintura: Escoles de Jònia, Àtica i Sicília. Evolució de la ceràmica.

2.1.6 Període Hel·lenístic: Escoles i centres principals. Arquitectura: religiosa (monuments funeraris) i civil (la casa i el palau).

2.2 ART ROMA: 2.2.1 Art Etrusc: Característiques, formació i influències. Arquitectura religiosa, funerària i civil. Escultura: exempta i retrats. Pintura funerària: tècniques i jaciments. Arts menors: orfebreria, ceràmica i bronze.

2.2.2 Art Romà: Periodització.

2.2.3 Arquitectura: Tècniques. Tipologia dels edificis. Urbanisme. Ciutats.

2.2.4 Escultura: Votiva. Retrats. Relleus.

2.2.5 Pintura: Tècniques. Estils.

3. ART DEL PRÒXIM ORIENT.

3.1 ART EGIPCI: 3.1.1 Periodització.

3.1.2 Arquitectura: Religiosa (temples). Funeraria (tombes i temples faraònics, i privats). Urbana, domèstica i militar.

3.1.3 Escultura: Reials, Divines i Privades.

3.1.4 Pintura i baixos relleus: Característiques de l'expressió gràfica. Tècniques. Evolució i temes. Estils.

- 3.2 ART HITITA. 3.2.1 Circumstàncies històriques. Arquitectura (pública i privada). Relleus. Treball del metall.
- 3.3 ART MESOPOTÀMIC. 3.3.1 Característiques generals. Entorn geogràfic, societat i religió.
- 3.3.2 Art Sumero-Acadi. Arquitectura. Escultura. Relleus.
- 3.3.3 Art Neo-Sumeri: Evolució de l'arquitectura, escultura i dels relleus.
- 3.3.4 Art Babilònic. Les tres èpoques.
- 3.4 ART ASSIRI. 3.4.1 Característiques. Arquitectura (Assur: palaus i temples). Escultura i Baix Relleu.
- 3.5 ART PERSA. 3.5.1 Arquitectura: els palaus. Susa i Persèpolis. Ceràmica. Arts menors.
4. ART D'AMERICA PRE-COLOMBINA. (En els grups de la Prof. V. Solanilla).
- 4.1 ART MESOAMERICÀ. 4.1.1 Periodització.
- 4.1.2 Art Olmeca. Primers centres cerimonials. Escultura.
- 4.1.3 Art de Teotihuacán i dels Maies. Arquitectura, escultura, pintura i ceràmica.
- 4.1.4 Art Asteca.
- 4.2 ART ANDI. 4.2.1 Periodització.
- 4.2.2 Art Chavín.
- 4.2.3 Art Mochica.
- 4.2.4 Art Inca.

Bibliografia d'Història de l'Art Antic

Enciclopèdies i obres generals:

C. DAREMBERG-E. SAGLIO, Dictionnaire des Antiquités Grecques et Romaines, 9 vols. en 5 tomos, Paris 1887-1916 (reimpr. Graz 1969).

Enciclopedia Classica, sezione III, Archeologia e Storia dell'Arte Classica en tres volums (X, XI, XII) i nombrosos tomos.

Enciclopedia dell'Arte Antica, Classica e Orientale, Fond. Treccani 1958-

G. PERROT-C. CHIPIEZ, Histoire de l'art dans l'Antiquité, 10 vols., Paris 1882-1914.

G. CONTENAU-V. CHAPOT, L'art antique, Orient, Grèce, Rome, Paris 1930,

M. CINOTTI, Arte del mundo antiguo, Barcelona 1977² (ed. Teide).

Art in Ancient World, ed. J. Hirschen, Fibourg 1981.

1ª part.- Prehistòria i Península Ibèrica

Història de España dirig. por R. Menéndez Pidal, vol. I (3 tomes) i II, Madrid, 1960-1963

4.4 F. JORDA-J.M. BLAZQUEZ, Historia del Arte Hispánico I. La Antigüedad I, Alhambra, Madrid 1978.

A. BLANCO FREIJEIRO, Historia del Arte Hispánico I. La Antigüedad II, Alhambra, Madrid 1981.

Ars Hispaniae, 47 vols., Madrid 1947-1958.

J. CAMON AZNAR, Las artes y los pueblos de la España primitiva, Madrid (1954)

M. ALMAGRO, Prehistoria, Manual de Hª Universal, vol. i, Madrid, Espasa-Calpe 1960.

H. BREUIL, Quatre cents siècles d'art pariétal, Montignac 1952

G. CLARK, La Prehistoria, Madrid, Alianza ed., 1981.

S. GIEDION, El presente eterno: los comienzos del arte, Madrid, Alianza 1981.

H. KUHN, El arte rupestre en Europa, Barcelona, Seix y Barral 1957.

A. LEROI GOURHAN, Prehistoria del Arte Occidental, Barcelona, G. Gili, 1968.

P. UCKO-A. ROSENFELD, Arte Paleolítico, Madrid 1967.

P. ACOSTA, La pintura rupestre esquemática en España, Salamanca 1968.

A. BELTRAN, Arte rupestre levantino, Zaragoza 1968.

L. PERICOT, La cueva del Parpalló (Gandía), Madrid 1942.

L. PERICOT, El arte rupestre español, Barcelona 1950.

R. VIÑAS, La Valltorta. Arte rupestre del Levante de España, Barcelona 1981.

R. VIÑAS-E. SARRIA-A. ALONSO, La pintura rupestre en Cataluña, Barcelona 1984.

- J. MALUQUER, La Humanidad Prehistórica, Barcelona 1968.
- 1.2 P. BOSCH GIMPERA, "Tipos y cronología del vaso campaniforme", Archivo Español de Arqueología 44 (1971).
- P. BOSCH GIMPERA, "La Edad del Bronce de la Península Ibérica", ibidem 27 (1954).
- A. del CASTILLO, La cultura del vaso campaniforme y su expansión en Europa, Barcelona 1928.
- The Coming of the Age of Iron, New Haven-Londres 1980.
- M. TARRADELL, El País valenciano del Neolítico a la Iberización, Valencia 1964.
- M. TARRADELL, Les arrels de Catalunya, Barcelona 1962.
- 1.3 J. MALUQUER DE MOTES, Tartessos, Barcelona, Destino 1970.
- J. de M. CARRIAZO, El Carambolo, Sevilla 1978.
- 1.3 A. ARRIBAS, Los Iberos, Barcelona, Aymà 1965.
- A. GARCIA Y BELLIDO, El arte ibérico en España, Madrid, Espasa-Calpe 1980.
- G. NICOLINI, Les ibères. Art et civilisation, Paris 1973.
- M. TARRADELL, Arte ibérico, Barcelona 1978,
- J. MASCARÓ, Prehistoria de las baleares, Palma de Mallorca 1978.
- L. PERICOT, La cerámica ibérica, Barcelona 1975.
- E. SANGMEISTER, Exposé sur la civilisation du vase campaniforme, Actes du Ier Colloque Atlantique, Brest 1961.
- H. SCHUBART, Die Kultur der Bronzezeit im Südwesten der iberischen Halbinsel, Madridrer Forschungen 9, 1975.
- M. ALMAGRO GORBEA, El bronce final y el período orientalizante en Extremadura, Madrid 1977.
- A. GARCIA Y BELLIDO, Hispania Graeca, 3 vols., Barcelona 1948.
2. 2ª part. Art Clàssic
- G. BECATTI, L'Arte classica, Florència 1981³.
- D.S. ROBERTSON, Arquitectura griega y romana, Madrid, Cátedra 1981.
- 2.1 Art Grec:
- A. BLANCO FREIJEIRO, Arte griego, Madrid, C.S.I.C. 1971³.
- J. CHARBONNEAUX-R. MARTIN-F. VILLARD, Grecia arcaica, Madrid 1981².
- IDD., Grecia Clásica, Madrid 1966
- IDD., Grecia helenística, Madrid 1966

- P. DEMARGNE, El nacimiento del arte griego, Madrid
- R. GINOUVES, L'art grec, Paris P.U.F 1981
- R. MARTIN, Architettura greca, Milà 1980 (inclòs al volum, Arquitectura mediterrànea prerromana, Madrid 19 en trad. esp.).
- J.D.S. PENDLEBURY, Arqueología de Creta, Mèxic F.C.E. 1965.
- A. PAPAIOANNOU, Arte griego, Barcelona, G.Gili 1969
- J.J. POLLITT, Arte y experiencia en la Grecia Clásica, Bilbao 1984.
- J.J. POLLITT, The Art of Greece 1400-31 B.C., Nova Jersey 1965
- G.M.A. RICHTER, El Arte griego, Barcelona, Destino 1980.
- E. VERMEULE, Grecia en la Edad del Bronce, Mèxic F.C.E. 1971.

2.2. ART etàlic i romà:

- R. BIANCHI BANDINELLI, Roma, centro del poder, Madrid 1976
- R. BIANCHI BANDINELLI, Roma, el fin del arte antiguo, Madrid 1977.
- R. BIANCHI BANDINELLI, Del Helenismo a la Edad Media, Madrid 1981.
- R. BIANCHI BANDINELLI? Storicità dell'arte classica, Bari 1973
- R. BIANCHI BANDINELLI- A. GIULIANO, Los etruscos y la Italia anterior a Roma, Madrid 1974.
- B. ANDREAE, Arte romano, Barcelona, G.Gili 1968.
- R. BLOCH, Los etruscos, Barcelona, Aymà 1961.
- A. GARCIA BELLIDO? Arte romano, Madrid, C.S.I.C. 1972².
- G.M.A. HANFMANN, Roman Art: A Modern Survey of the Art of Imperial Rome, Londres 1964.
- M. HENIG dir., El arte romano, Barcelona, Destino 1985.
- M. PALLOTTINO, Etruscologia, Buenos Aires, EUDEBA 1965.
- M. PALLOTTINO, Civiltà artistica etrusco-italica, Florència 1971.
- M. CRISTOFANI, L'arte degli etruschi, turin 1978.
- J.P. NERADAU, L'art romain, Paris, P.U.F., 1978 (Col. Que sais-je?).
- J.M.C. Toynbee, The Art of the Romans, Londres 1965.
- C.C. VERMEULE, Roman Art. Early Republic to Late Empire, Boston 1978.
- J.B. WARD-PERKINS, Arquitectura romana, Madrid 1976.
- R.E.M. WHEELER, Roman Art and Architecture, Londres 1964.
- Th. KRAUS, Roma, Storia della Scultura del mondo, Tokyò 1978.

3. 3ª part. Art de Pròxim Orient

3.1 Egipte:

- C. ALDRED, Los egipcios (Pròleg de L. Pericot), Barcelona 1968.
- E. BABELON, Manuel d'archéologie orientale, Paris 1888.
- J. CAPART, L'art égyptien, 2 vols., Brusel·les 1909-1911.

- P. DU BOURGUET, L'art égyptien, Paris 1973.
- Catalogue général du Musée du Caire, 58 vols., 1908-
- C. CID, Arte egipcio, Barcelona 1949.
- C. DESROCHES NOBLECOURT-P. DU BOURGUET, El arte egipcio, Barcelona 1961.
- E. DRIOTON-P. DU BOURGUET, Les pharaons à la conquête de l'art, Paris-Louvain 1978².
- E. DRIOTON-J. VANDIER, Manuel d'archéologie égyptienne, 6 vols., Paris 1952-1969.
- C. LALOUILLE, L'art égyptien, Paris, P.U.F. 1981 (col. que sais-je?).
- S. GIEDION, El presente eterno: los comienzos de la arquitectura, Madrid, Alianza 1981.
- J. LECLANT, Los faraones, los tiempos de las pirámides, Madrid 1978.
- J. LECLANT, El Imperio de los Conquistadores. Egipto en el Nuevo Imperio, Madrid 1979.
- J. LECLANT, El Egipto del Crepúsculo, Madrid 1979.
- S. LLOYD-H.W. MÜLLER, Architettura delle origini, Milà 1980 (inclós al volum, Arquitectura mediterránea prerromana, Madrid 1980 en trad.)
- K. MICHALOWSKI, Egipto: Arte y civilización, Barcelona, G. Gili 1977.
- W.S. SMITH, The Art and Architecture of Ancient Egypt, Pelikan History of Art, Londres 1968.
- W. WÖRRINGER, El arte egipcio, Buenos Aires 1972 (trad. ed. 1927).

3.2 Art d'Asia Anterior:

- Ars Asiatica. Etudes et documents publiés sous la direction de V. Goussier, Brusel.les-Paris 1914-1935, 18 vols.
- E. BABELON, Manuel d'archéologie orientale, Paris 1888.
- P. AMIET, Les civilisations antiques du Proche Orient, Paris 1974.
- A. BAARCO FREIJEIRO, Arte antiguo del Asia Anterior, Sevilla 1981².
- C. CONTENAU, Manuel d'archéologie orientale, 4 vols. Paris 1927-1947.
- H. FRANKFORT, Arte y arquitectura del Oriente antiguo, Madrid 1982. ^{Colección}
- S. LLOYD, Arte del antiguo medio Oriente, Barcelona, Argos 1952.
- H. SCHAFER-W. ANDRAE, Die Kunst des alten Orients, Propyläen Kunstgeschichte II, Berlin 1925 (trad. es.p. Arte del antiguo oriente, Barcelona 1933).
- L. WOOLLEY, Mesopotamia y Asia Anterior, Barcelona 1962.

3.3 Mesopotamia:

- A. PARROT, Sumer, Madrid 1969.
- A. PARROT, Asur, Madrid 1970.
- A. PARROT, La torre de Babel, Madrid 1961.
- A. PARROT, Nínive y el Antiguo Testamento, Madrid 1962.

H. SCHMUKEL, Ur, Asur y Babilonia, Madrid 1963.

E. STROMMINGER-M. HIRMER, Cinq millénaires d'Art Mésopotamien, Paris 1962.

E. UNGER, Arte sumerio-acadio, Barcelona, Labor 1931.

3.4 E. UNGER, Arte asirio-babilónico, Barcelona, Labor 1932.

3.2 Anatòlia:

E. AKURGAL, L'arte degli ittitti, Florència 1962.

K. BITTEL, Los hititas, Madrid 1976.

L. DELAPORTE, Los hititas, Mèxic, Col. La Evolución de la Humanidad 1957.

J. MELLAART, Villes primitives d'Asie Mineure, Paris-Brusel.les 1969.

A. MONTENEGRO, El Imperio hitita, Bilbao, Moretón 1967.

Siria, Fenícia, Palestina:

W.F. ALBRIGHT, Arqueologia de Palestina, Barcelona 1962.

E. ANATI, La Palestina prima degli Ebrei, 2 vols. Milà 1963.

P. CINTAS, Manuel d'Archéologie Punique I, París 1970.

C. CONTENAU, La civilisation phénicienne, París 1949.

R. DUSSAUD, L'art phénicien du II millénaire, París 1949.

D. HARDEN, Los fenicios, Barcelona, Aymà 1965.

K. KENYON, Arqueologia en Tierra Santa, Barcelona 1963.

K. KENYON, Desenterrando a Jericó, Mèxic 1966.

S. MOSCATI, La anticha civiltà omittica, Bari 1958. (ed. esp. Barcelona 1960).

A. PARROT, Los fenicios, Madrid 1978.

3.5 Persia:

R. GHIRSHMAN, Persia. Protoiranios, Medos, Aqueménidas, Madrid 1964.

R. GHIRSHMAN, L'Iran, des origines à l'Islam, Paris 1952.

A. GODARD, El arte del Irán, Barcelona, Juventud 1969.

C. HUAT-L. DELAPORTE, L'Iran antique, Elam et Perse et la civilisation iranienne, París 1943.

E. PORADA, Antiguo Irán, Barcelona 1963.

4. Amèrica Pre-Colombina:

J. ALCINA FRANCH, Arqueologia Americana, Madrid, Aguilar, 1965.

J.A. MASON, Las antiguas Culturas del Perú, México, F.C.E. 1972.

L. SEJOURNE, Antiguas Culturas Precolombinas, Madrid, Siglo XXI, 1981.

E. WOLF, Pueblos y Culturas de Mesoamérica, México, 1975.